

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਕਪੂਰ ਅਤੇ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.ਜੇ.

ਲਾਹੌਰੀ ਮੱਲ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਕਸਤੂਰੀ ਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1954 ਦੇ ਆਰਡਰ ਨੰਬਰ 32 ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ।

ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਕਰਜ਼ਾ ਸਮਾਯੋਜਨ) ਐਕਟ (1956 1951 ਦਾ LXX)-ਸੈਕਸ਼ਨ
(2) (ਬੀ), 2(9), 10, 11, 16 ਅਤੇ 48-"ਕਰਜ਼ਾ",

"ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਨਾਲ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਰਜ਼ਾ-ਮਈ, ਮਰੇ ਹੋਏ ਗਿਰਵੀਕਾਰ
ਦਾ 11 ਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ-ਕੀ

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼ ਵੋਲੈਕਸ

"ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ", ਸੈਕਸ਼ਨ (2) (9) ਧਾਰਾ 10, ਅਤੇ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਮੋਰਟਗੇਜ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀ ਇੱਕ ਕਰਜ਼ਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਵਿੱਤੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਹੈ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਰਜ਼ਾ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲੈਣਦਾਰ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਰਕਮ ਉਹਨਾਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿ੍ਰਤਕ ਤੋਂ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ "ਕਰਜ਼ੇ" ਸਿਰਫ਼ ਨਿੱਜੀ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਚੌੜਾ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਅਤੇ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਮਿ੍ਰਤਕ ਗਿਰਵੀਕਾਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (6) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ "ਕਰਜ਼ਦਾਰ" ਹੈ। .

(17 ਅਗਸਤ, 1954 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਕਪੂਰ ਵੱਲੋਂ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਕੇਸ।)

ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ (1951 ਦੇ ਐਕਟ 70 ਅਧੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ): ਕਰਨਾਲ, ਮਿਤੀ 12 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ। 1953, ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਰੁ. 5.456-4-0 ਸ਼ੁੱਧ ਪੁਰਾ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਸੂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਬਾਲਮੁਕੰਦ, ਮਿ੍ਰਤਕ, ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ 'ਤੇ ਰਕਮ ਨੂੰ ਫਰਸਟ ਚਾਰਜ ਵਜੋਂ ਦੇਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਦਾਅਵੇ ਲਈ।

ਐਚ ਐਲ ਸਰੀਨ, ਐਨੇਲੈਂਟਸ ਲਈ।

ਸੀ. ਐਲ. 1. ਖਾਨਪਾਲ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ

ਆਰਡਰ ਕਰੋ

ਕਪੂਰ। J.-Tn IF.A.O ਨੰ. 3 ਅਤੇ 32 ਆਫ਼ 1954) ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ) ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨੁਕਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਪੂਰ ਵਿੱਚ, ਜੇ. FA^O. 32 ਦੇ 1954 ਨੂੰ ਲਾਓਈ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਕਸਤੂਰੀ ਲਾਲ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ।

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਕਰਜ਼ਾ ਸਮਾਯੋਜਨ) ਐਕਟ, 1951, ਲਾਹੌਰੀ ਲਾਲ ਨੇ 9 ਦਸੰਬਰ, 1952 ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ, ਅਤੇ ਹੋਰ.. ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 1(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ, ਭਾਵ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ, ਜੋ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਹੈ, ਕਪੂਰ, ਜੇ, ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਐਕਟ ਦੇ-----section 10

ਦੇ ਖਿਲਾਫ 'ਕਾਨੂੰਨੀ, ਇੱਕ ਮਿਰਤਕ ਗਿਰਵੀ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ, ਸ਼੍ਰੀ ਸਰੀਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

'W ਨਿਰਣੇ. (ਤੀ, ਸਾਹਿਬ ਦਿੱਤਾ ਮੱਲ ਬਨਾਮ ਮੋਹਤਾ ਮੱਲ, (1) ਸੁੱਕਾ (2) ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਾਂਡਾ ਰਾਮ (2)। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਜੱਜ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਰਿਲੀਫ ਆਫ ਕਰਜ਼ਾਈ ਐਕਟ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਕਰਜ਼ਾ ਸਮਾਯੋਜਨ) ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਮਿਲਦੇ-ਜੁਲਦੇ ਹਨ।

ਦੂਸਰੀ ਅਪੀਲ (1954 ਦੇ ਐਫ.ਏ.ਓ. 3) ਵਿੱਚ 1954 ਦੇ ਐਫ.ਏ.ਓ. 32 ਦੇ ਸਮਾਨ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਉੱਠਿਆ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਕੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਜੋ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ਾ ਸਮਾਯੋਜਨ ਐਕਟ ਦੇ 13। /-ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨੁਕਤਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅੰਤਮ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 40 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਚਿਰੰਜੀਵ -ਲਾਲ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੰਤਿਮ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਕਰੇ - ਖੁਦ w² ਓਰੀਅਲ ch-o। ਇਸ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜੇਗਾ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਲਈ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਹੋਲੋ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਗਜ਼ ਰੱਖੇ ਜਾਣ।

(1) ਏ.ਐਲ.ਆਰ. 1945 ਲਾਹ. 58.

(2) ਏ.1.ਆਰ. 1947 ਲਾਹ. 240

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਜੇ-ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਕਰਜ਼ਾ ਸਮਾਯੋਜਨ) ਐਕਟ, 1951 (1951 ਦਾ ਨੰਬਰ LXX) ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਇੱਕ ਮਿ੍ਰਤਕ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਦਾ। ਤੱਥਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਬਾਲਮੁਕੰਦ ਜੋ ਕਿ ਵੰਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸ਼ੇਖੂਪੁਰਾ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ, ਨੇ ਉਸ ਕਸਬੇ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਇੱਕ ਦੁਕਾਨ 1000 ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖ ਲਈ। 5.000 7 ਅਗਸਤ, 1945 ਦੇ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੁਆਰਾ, ਕਸਤੂਰੀ ਲਾਲ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਉਦੋਂ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਨਾਬਾਲਗ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਾਲਮੁਕੰਦ ਨੇ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਦੁਕਾਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਮੌਰਗੇਜ ਡੀਡ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੁਕਾਨ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪੈਸੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੇਖੂਪੁਰਾ ਵਿੱਚ 1947 ਦੇ ਦੰਗਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਬਾਲਮੁਕੰਦ ਦੀ ਜਾਨ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੰਨਿਆ ਕਿ, ਕਸਤੂਰੀ ਲਾਲ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਅਤੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਪੋਤਰੇ ਸ਼ੇਖੂਪੁਰਾ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਸਨ ਅਤੇ 1947 ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪਰਵਾਸ ਕਰ ਗਏ ਸਨ। ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਇਹ ਦਰਖਾਸਤ ਕਰਜ਼ਾ ਸਮਾਯੋਜਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੁਪਏ ਦਾ ਚਾਰਜ ਲੈਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। 6,500 ਮੂਲ ਅਤੇ ਗਿਰਵੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਘੋਸ਼ਿਤ ਵਿਆਜ ਅਤੇ ਇਸ ਚਾਰਜ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52 ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਮੂਲ ਗਿਰਵੀਕਾਰ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪੋਤੇ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਬਚਾਅ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰ ਕਥਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤਹਿਤ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ।

ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਬਾਲਮੁਕੰਦ ਮਿ੍ਰਤਕ ਦੇ ਲਾਹੌਰੀ ਲਾਈ ਦੇ ਵਾਰਸ ਵਜੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਸ ਦੇ 3 ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਦੇਣਦਾਰ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਮਿਲੀ ਹੈ ਜਾਂ ਟੀ।

ਕਸਤੂਰ ਲਾਲ

ਸੰਪਤੀਆਂ ਉਹ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਇਸ ਲਈ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ।

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ, 'ਉਸ 'ਤੇ ਫਿਰ ਅਜਿਹਾ ਮੁਕੱਦਮਾ

ਉਸ ਦੇ ਜੇ-ਵਾਰਸ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ ਪਰ ਸਿਰਫ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ

ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਅਸਲ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਤੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਲੈਣਦਾਰ ਲਈ ਵੀ ਖੁੱਲਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਸਲ ਰਿਣਦਾਤਾ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਖਾਤੇ ਜਾਂ

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਅਸਲ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ (ਸੈਕਸ਼ਨ 52, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ)। ਜੇਕਰ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਕਿਸੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਉਹ ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਣਗੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਹਿਬ ਦਿੱਤਾ ਮੱਲ ਬਨਾਮ ਮੋਹਰਾ ਮੱਲ (1) ਵਿੱਚ ਮਹਾਜਨ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਹੀ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮਿਰਤਕ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਮੁਆਫ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ। ਮਿਰਤਕ ਦੀ ਰਕਮ ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ 'ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਿਰਤਕ ਤੋਂ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਸਿਰਫ਼ ਮਿਰਤਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਮਿਰਤਕ ਦੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਦੇਣਦਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਹਨ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਜਾੜੇ ਹੋਏ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਰਜ਼ਾ ਸਮਾਯੋਜਨ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ, ਸੈਕਸ਼ਨ 2(9) "ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ" ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਕਰਜ਼ਾ ਬਕਾਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।' ਇਹ ਸ਼ਬਦ

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1945 ਲਾਹ. 58

"ਕਰਜ਼ੇ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿੱਤੀ ਦੇਣਦਾਰੀ, ਭਾਵੇਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਹੋਵੇ, 'ਜਾਂ'। ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ. ਸਿਵਲ ਜਾਂ ਰੈਵੇਨਿਊ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਹੋਰ, ਜਾਂ ਕੀ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿਸੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਜਾਂ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ,, ਹੁਣ- ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ.. ਪੱਛਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਭਾਰਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲਈ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ-ਖਰਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। "...

"ਕਰਜ਼" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿੱਤੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਕਤਾਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਰਗੋਜ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਰਜ਼ਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਵਿੱਤੀ ਹੈ.. ਦੇਣਦਾਰੀ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ.. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲਈ ਆਏ ਸਨ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕਰਜ਼ਾ ਬਕਾਇਆ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ^... ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਉਹਨਾਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ, ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਤੋਂ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਹੈ। "ਕਰਜ਼ਾ")? ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਨਿੱਜੀ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਲਈ-ਸਿਰਫ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਚੌੜਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਰਜ਼ਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ...

ਸ਼੍ਰੀ ਐਚ.ਐਲ. ਸਰੀਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਸਦੇ ਗਾਹਕ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਗੁੱਸੇ ਹਨ: ਇਸ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਸਾਹਿਬ ਡੀਕੇਐਮ ਮੱਲ ਬਨਾਮ ਮੋਹਰਾ ਮਾ ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ? CI). ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦਲੀਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਜੇ.ਡੀ.ਜੀ.ਡੀ.

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1945 ਲਾਹ, 58

(2) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1947 ਲਾਹ. 240

1945 ਦਾ ਕੇਸ ਪੰਜਾਬ ਰਿਲੀਫ ਆਫ਼ ਇਨ-ਲਾਹੌਰੀ ਲਾਲ ਕਰਜ਼ਦਾਰੀ ਐਕਟ (1934 ਦਾ ਸੰਖਿਆ VII) ਅਧੀਨ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਬਕਾਇਆ ਗਿਰਵੀ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਕਨਸਿਲੀਏਸ਼ਨ ਬੋਰਡ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ- ਅਤੇ ਹੋਰ ਹੁਕਮ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਪੱਖੀ ਦਿਰਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਟੀਰ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਕੋਲ ਆਏ, ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਮੇਲ-ਮਿਲਾਪ ਬੋਰਡ ਕੋਲ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਬਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ-ਜੇ. ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਇੱਕ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੇਣਦਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਵਜੋਂ, ਇੱਕ ਟਰੱਸਟੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ, ਇੱਕ ਵਾਰਸ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਚੋਲੇ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਇਹਨਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਰਿਲੀਫ ਆਫ ਕਰਜ਼ਾ ਐਕਟ

ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਪੁਨਿਆਬ ਰਿਲੀਫ ਆਫ ਕਰਜ਼ਾਈ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ 1945 ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸਨ। ਹੁਣ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਅਸਲ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦਾ ਘੇਰਾ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਮਿਰਤਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਆਈਆਂ ਸਨ। ਡਿਸਪਲੇਸਡ ਪਰਸਨਜ਼ (ਡੈਬਟਸ ਐਡੀਸਟਮੈਂਟ) ਐਕਟ ਨੰ, ਜਿੱਥੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਦੀ, ਮਿਰਤਕ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸੰਪਤੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਹੋਣ।

ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਜਾਂ "ਕਰਜ਼ਾ" ਜਾਂ "ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਸਮਾਯੋਜਨ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੇਕਰ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਲਾਹੌਰੀ ਲਾਲ ਅਭੇਤ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ- ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਿਰਤਕ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਿਰਤਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਦੇ ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਜੇ. ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਜਾਂ ਐਡਜਸਟਮੈਂਟ ਕਿਉਂ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਦੋਂ ਅਸਲ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਮਿਰਤਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਸਿਰਫ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਸਦੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਇਸ ਦੁਕਾਨ ਨੂੰ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਡਿਸਪਲੇਸਡ ਪਰਸਨਜ਼ (ਕਲੇਮਜ਼) ਐਕਟ, • 1950 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਗਿਰਵੀ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਅਤੇ 16 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੋਕਦਾਰ ਹੈ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ 'ਤੇ ਐਲਾਨਿਆ ਪਹਿਲਾ ਚਾਰਜ ਜੋ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ

ਇਸ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਪਲੱਸ ਫਿਰ ਉਹ ਸਰਪਲੱਸ ਹੋਵੇਗਾ

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼

VOLX.

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਸੰਪੱਤੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਰਜ਼ਾ ਸਮਾਯੋਜਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਉਸ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਕਸਤੂਰੀ ਲਾਲ ਮੂਲ ਗਿਰਵੀਕਾਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣੇ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ ਐਡਜਸਟ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਇਸ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਦੂਜੀ ਦਲੀਲ ਜੋ ਮਹਾਜਨ, ਜੇ., ਸਾਹਿਬ ਦਿੱਤਾ ਮੱਲ ਬਨਾਮ ਮੋਹਰਾ ਮੱਲ (1) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੈ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1945 ਲਾਹ. 58

ਮਹਾਜਨ ਨੇ ਉਸ ਫੈਸਲੇ 'ਚ ਜੇ. ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਲਾਹੌਰੀ ਲਾਲ ਕੋਲ ਕਈ ਹੋਰ ਹੈਸੀਅਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਅਤੇ ਸੰਪੱਤੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਹੋਲਡ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ-"; ਕਰਜ਼ਾ ਸਮਾਯੋਜਨ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਹ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਇੱਕ ਕਾਮ-ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਮੋਨ ਸਟਾਕ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਥੇ ਜੇ.

ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਕਰਜ਼ਾ ਸਮਾਯੋਜਨ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਿੱਟਾ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨਾਲ ਉਲਝਣ ਅਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਆਖਰਕਾਰ ਇਹ ਐਕਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਾਰੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਜਾਂ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਨੁਕੂਲ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਉਣ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਦਰਖਾਸਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਰਜ਼ੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਕਰਜ਼ੇ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਲਈ ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਬਾਕੀ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀਆਂ ਸਮੁੱਚੀਆਂ, ਸੰਪੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਅਤੇ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਕਸਤੂਰੀ ਲਾਲ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਕਰਜ਼ਾ ਸਮਾਯੋਜਨ) ਐਕਟ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ (ਜੋ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ) ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣੇ ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਅਸਲੀ ਦੇਣਦਾਰ ਜੋ

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਜਦੋਂ ਕਰਜ਼ਾ ਚੜ੍ਹਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ।

ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗਾ । ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿਆਂਗਾ.

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼

ਲਾਹੌਰੀ ਲਾਲ ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਇਹ ਅਪੀਲ ਓਰੀ- ਅਤੇ ਹੋਰ ਜੀਜੇਜ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਿਰ- ਕਸਤੂਰੀ ਲਾਲ ਦੁਆਰਾ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਹੈ। 5,456-4-0 ਅਸਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਮੂਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾ ਚਾਰਜ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਅਸਲ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਾਕੀਆਂ ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਹੈ।

ਮੂਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਬਾਲਮੁਕੰਦ ਨੇ ਅਸਲ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੁਕਾਨ 1000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਲਈ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ। 7 ਅਗਸਤ, 1945 ਦੀ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਡ ਦੁਆਰਾ 5,000। ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਵਾਲੇ ਨੇ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੀ ਰਕਮ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਕਰਜ਼ਾ ਸਮਾਯੋਜਨ) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ, ਭਾਵ, ਰੁਪਏ। 6,500, ਮੂਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ 'ਤੇ ਚਾਰਜ ਵਜੋਂ ਮੂਲ ਅਤੇ ਵਿਆਜ। ਮੁਢਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਰਜ਼ਾ ਅਡਜਸਟਮੈਂਟ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸਲ ਜਵਾਬਦੇਹ ਉਜਾੜੇ ਹੋਏ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਝੂਠ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਪਾਇਆ ਕਿ ਅਸਲ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਰੁਪਏ ਸੀ। 5,456-4-0 ਨਾ ਕਿ ਰੁ. 6,500 ਹੈ।

ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਐਕਟ ਦੇ << ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਹੈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ਐਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਰਜ਼ੀ ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਤਰਫੋਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ। ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਮਾਮਲਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ

ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਲਾਹੌਰੀ ਲਾਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਇਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਏ.ਟੀ.ਐਸ

ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ^^ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ 2 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਝ ਵੇਰਵੇ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਪੂਰ, ਜੇ.

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਉਸ ਦੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਵੇਰਵੇ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਅਨੁਸੂਚੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚੀ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਡਿਸਪਲੇਸਡ ਪਰਸਨਜ਼ (ਕਲੇਮਜ਼) ਐਕਟ, 1950 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਕਰਜ਼ਾ ਬਕਾਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ਾ ਦੇਣਦਾਰ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਤੋਂ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਤੇ 'ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 2(6) ਦੇ ਤਹਿਤ "ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਦੇਣਦਾਰੀ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੀਵਾਨੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂ ਰੈਵੇਨਿਊ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜਾਂ ਕੀ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ।"

ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਵੀ ਕਰਜ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇੱਕ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਬਣਨ ਲਈ ਇੱਕ ਕਰਜ਼ਾ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਵਜੋਂ। , ਅਤੇ ਭਰੋਸਾ ਸਾਹਿਬ ਦਿੱਤਾ ਮੱਲ ਬਨਾਮ ਮੋਹਰਾ ਮੱਲ (1) ਵਿੱਚ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਿਲੀਫ ਆਫ ਡਿਬਟਡਨੈਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਕੇਸ ਸੀ ਜਿੱਥੇ 'ਕਰਜ਼ਾ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਮਾਨ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਡਿਸਪਲੇਸਡ ਪਰਸਨਜ਼ (ਕਰਜ਼ ਐਡਜਸਟਮੈਂਟ) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਸਲ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਲਾਹੌਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

(1) ਏ.ਐਲ.ਆਰ. 1945 ਲਾਹ. 58

ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ. ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਵਾਂਗਾ ਪਰ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਪਾਵਾਂਗਾ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Name of Translator: Sh. Harminder Singh